

Dokumenttype NOU 1992:17 **Dokumentdato** 1992-04-03

Tittel Rammeplan for barnehagen
Utvalgsnavn Barnehageutvalget
Utvalgsleder Bleken, Unni
Utgiver Barne- og familiedepartementet
Oppnevnt 1990-10-25 **Sider** 75
Kapittel Hovedlinjer i planens oppbygging

Rammeplan for barnehagen angir mål og beskriver hovedelementene i barnehagevirksomheten. Planen gir retning for arbeidet i barnehagen og er forankret i Lov om barnehager av 1975 med forskrifter. Planen er inndelt i tre hoveddeler: Generell del, innhold og bruk av planen.

Del I: Generell del, angir mål og grunnleggende prinsipper for arbeidet. Denne retter seg mot alle målgruppene.

Kapittel 1, Barnehagens oppgaver i samfunnet, tar utgangspunkt i et helhetssyn på barns utvikling. Barn er aktive og utforskende personer som søker kontakt og samspill med personene rundt seg, og som først og fremst lærer gjennom handling og konkrete erfaringer. Barndommen er en livsfase med egenverdi og skal romme både barns egenaktivitet her og nå og tilegnelse av grunnleggende kunnskaper, ferdigheter og holdninger. I lys av samfunnsendringer ses barnehagens utvikling og oppgaver. Foreldrene har ansvaret for barnas oppdragelse, men barnehagen skal støtte og utfylle foreldrenes oppgave. Barnehagen har utviklet seg fra å være en tilbud for noen få til å bli et gode som stadig flere førskolebarn har erfaringer fra.

Kapittel 2, Mål for barnehagen viser til Lov om barnehager med Forskrifter som gir generelle hovedmål for virksomheten og angir verdier som barnehagen skal bygge på. Det trekkes også her en linje til grunnskolenes verdigrunnlag, som er fellesverdier i samfunnet. Videre gir kapitlet mål for basiskompetanse, faglig innhold og barnehageutvikling.

Kapittel 3, En plan for barnehagens innhold gir en kort avklaring av sentrale begreper og gir en modell for planlegging i barnehagen og utdyper denne. Barnehagens innhold blir grundig presentert og visualisert. Modellen knytter de ulike delene av denne planen sammen til en helhet og kan leses som en selvstendig presentasjon av barnehagens innhold.

Del II: Innhold, områder for læring, erfaring og opplevelse retter seg først og fremst til personalet i barnehagen. Denne delen er gjort forholdsvis omfattende fordi det ikke foreligger noe plandokument for den norske barnehagen fra før.

Kapittel 4 Sosialt samspill, lek og hverdagsaktiviteter, går inn på sentrale sider ved barnehagens innhold som omsorg, lek, sosial kompetanse og viser hvordan de uformelle prosesser i barnehagen har en grunnleggende betydning for barns sosiale kompetanse. Gjennom sosialt samspill, lek og hverdagsaktiviteter tilegner barn seg grunnleggende viten, ferdigheter og holdninger, og de får del i samfunnets kultur slik den kommer til uttrykk i f.eks. omgangsformer, adferd og normer. Kapitlet har et teoretisk utgangspunkt og tar for seg ulike sider ved barns utvikling og læring, men munner ut i en anvendt del om barnehagens hverdag.

Kapittel 5, Kultur og fag viser hvordan barnehagen kan hente innhold fra kultur, tradisjon og fag. Denne delen av innholdet er delt inn i fem fagområder: Samfunn, religion og etikk, Estetiske fag, Språk, tekst og kommunikasjon Natur, teknikk og miljø og Fysisk aktivitet og helse. Hvert område inkluderer også arbeidsmåter. Rammeplanen forutsetter at alle barnehagebarn i Norge skal få erfaringer fra alle de fem fagområdene i løpet av ett år. Hvordan områdene skal dekkes kommer an på barnegruppa, lokale

forhold og spesielle mål barnehagen kan ha. Det forutsettes at barnehagen arbeider tverrfaglig og at prinsipper for sosialt samspill også ivaretas her.

Del III, Bruk av planen, tar opp kommunens ansvar for tilsyn og drift for all barnehagevirksomhet, både offentlig og privat. I denne delen behandles også utviklingen av barnehagen som institusjon, og statens, kommunens og personalets felles ansvar for at dette kan skje.

Kapittel 6, Planlegging, gjennomføring og vurdering retter seg særlig til barnehagepersonalet, men også til foreldrene. Planlegging og vurdering er sentrale prosesser i både daglig og langsiktig arbeid i barnehagen. Observasjon er en forutsetning for disse prosessene og for tilpassing av det pedagogiske innholdet til grupper av barn og enkeltbarn. Iverksetting av planen forutsetter materielle og menneskelige ressurser og at personal- og foreldresamarbeid fungerer. Foreldrene skal delta både i planlegging og vurdering av virksomheten.

Kapittel 7, Rammebetingelser og samarbeid tar opp ulike sider ved kommunens (andre eieres) ansvar i forhold til barnehagevirksomheten. Planens forhold til ulike driftsformer drøftes. Rammevilkår for barnehagens drift gjennomgås. Samarbeid mellom kommune og barnehage og barnehagens samarbeid med ulike instanser understrekes.

Kapittel 8, Utvikling av barnehagen omhandler videreføring av ulike sider ved barnehagen utvikling av barnehagen som organisasjon og den enkelte barnehages arbeid med mål og innhold i lokalt utviklingsarbeid. Veiledning, etterutdanning og annen opplæring av personalet, barnehagens plass i nærmiljø og samfunn og ansvaret for utviklingen av barnehagen drøftes.
